

Canadà, immigració i ciutadania

John Ralston Saul

Es desesperant veure com el càncer de la por penetra com un cuc en l'ànima humana, la imaginació o on sigui que s'instal·li. Per a molts de nosaltres la primera reacció a aquesta por generalitzada és d'incredulitat. La segona? A mesura que s'expandeix i es transforma en populisme, racisme i exclusió, ens quedem sovint paralizats, sense saber com respondre.

Qualsevol comparació entre països és problemàtica, però avui podem dir que el Canadà és l'única democràcia occidental que no està dividida entorn del tema dels immigrants i refugiats. És més, és l'únic país on la major part de la classe política està a favor de la immigració.

Sovint es diu que el Canadà és un país amb molt espai i poca població, a més d'un país nou –on cap cultura no pot sentir-se amenaçada– i allunyat de les zones de crisi.

Res d'això, però, no té sentit. Gairebé tots els refugiats-immigrants que acull el Canadà viuen a cinc zones urbanes i denses del sud. Molt pocs opten per la tundra! El Canadà, a més, no és nou i s'ha mantingut democràtic des del 1848.

Durant els últims vuit mesos, el Canadà ha acollit 40.000 sirians i 20.000 més estan a punt d'arribar. Res a veure amb els que ha acollit Alemanya, però molts en comparació amb els que han acollit els Estats Units, França o Espanya.

El punt central és que el Canadà acull 300.000 refugiats-immigrants cada any, any rere any, dècada rere dècada. En altres paraules, acull prop d'un milió de persones cada tres anys.

Això suposa que cada any acull entre un 0,7% i un 1% de la seva població. El milió de refugiats-immigrants que ha acollit Alemanya representen l'1,2% de la seva població.

El Canadà escull els immigrants-refugiats en funció d'una política establerta fa temps. En el cas dels

60.000 sirians, s'han triat famílies, especialment dels camps de refugiats de Jordània, el Líban i Turquia. Aquesta gent no té tanta educació com la que arrisca les seves vides en barques per arribar a Europa.

Per què el Canadà tria aquesta gent? Perquè el Líban i Jordània es desestabilitzen davant del pes dels refugiats-immigrants. I perquè els nens queden atrapats sense educació al purgatori d'aquests camps.

I aquí arribem al cor de la comparació. Mentre que hi ha una atmosfera perillosa, de vegades enverina-

Al Canadà, per contra, hi ha una política d'immigració basada en la inclusió i en la manera de combinar la immigració amb la ciutadania, característica que avui és central en la nostra civilització.

El 1848, el primer parlament democràtic canadenc amb plens poders va decidir que la primera llei que promulgaria seria sobre immigració. L'objectiu era protegir els drets dels nousvinguts. El 1905 el primer ministre Wilfrid Laurier va elaborar una teoria de la immigració, la pertinença i la ciutadania. La va ex-

Al Canadà un refugiat-immigrant s'espera que sigui ciutadà com més aviat millor perquè assumeixi la seva responsabilitat en la societat i en l'Estat. Així, des del moment en què arriba, es prepara perquè, en quatre o cinc anys, es converteixi en un ciutadà mitjançant una cerimònia pública.

Els refugiats-immigrants han pres una decisió dramàtica canviant de país i en aquesta decisió hi ha tres característiques de qualsevol bon ciutadà: la necessitat de ser molt conscient, de poder prendre decisi-

la de control i por, fet que és un error fonamental.

Quan el Canadà va decidir a començaments de desembre de l'any passat acollir la primera onada de 25.000 refugiats sirians, el govern va enviar a Jordània, el Líban i Turquia uns 600 especialistes en acollida, sanitat, educació, seguretat... En dues setmanes, les famílies eren seleccionades i col·locades en un avió. Tan bon punt aterraven al Canadà, aquestes persones eren registrades com a refugiats. En altres paraules, el primer acte de l'Estat canadenc és

DARIO AYALA / REUTERS

Fugir dels EUA. Aquesta família siriana va arribar fa uns dies a peu a la frontera de Hemmingford (Quebec) i va demanar refugi. Les arribades al Canadà des dels EUA s'han disparat

da, a Europa, els EUA i Austràlia, també hi ha magnífics programes d'acollida impulsats per milers de ciutadans i algun govern. Per què aquesta realitat no domina l'esfera pública?

Per començar perquè a cap país europeu no hi ha una política genuïna d'immigració, i això és allucinant perquè la majoria d'aquests països reben immigrants des de fa almenys 70 anys. Alemanya, per exemple, va començar amb els refugiats d'origen alemany. Va continuar amb els turcs. Després va acollir els que fugien dels Balcans. Però es va fer sense metodologia, sense un propòsit a llarg termini.

posar davant una multitud de milers de persones als prats d'Edmonton: "Necessitem la cooperació dels nous ciutadans que arriben des de tot el món perquè donin al Canadà els beneficis de la seva individualitat, la seva energia i empenedoria. Volem compartir amb ells les nostres terres, les nostres lleis i la nostra civilització. Deixem-los una part de la vida d'aquest país, ja sigui municipal, provincial o nacional. Deixem-los ser electors i alhora ciutadans. No volem que cap d'aquests individus oblidí la seva terra d'origen. Deixem que mirin al passat, però aconseguim que mirin molt més cap al futur".

ons difícils i de ser valent. Aquestes són virtuts que els que hem nascut al nostre propi país gairebé no hem de demostrar mai.

A Europa, per contra, el fracàs de la política d'immigració és tant conceptual com organitzatiu. Primer cal ressaltar que els països europeus no tenen cap ministeri o cap departament d'immigració i ciutadania. Aquesta àrea recau en els ministeris de l'Interior. Això significa que la immigració i la ciutadania s'inscriuen en un marc mental dominat per la seguretat i la policia. Des de fa quinze anys això ha suposat un desastre. La lògica dominant no és la de ciutadania i inclusió sinó

Des de fa dècades, el país acull 300.000 immigrants i refugiats cada any i els fa ciutadans

posar-los en camí cap a la ciutadania. Després, al mateix aeroport, s'inscriuen en el sistema de salut i rebien la documentació necessària per poder treballar.

Només una hora després, la meitat passaven a mans de les famílies d'acollida. I aquest és un altre pilar del sistema canadenc. La política d'immigració no s'aguantaria sense el compromís dels voluntaris. Els refugiats i els immigrants s'incorporen a una societat, no a un govern.

Els patrocinadors es converteixen en padrins dels nousvinguts. I no ho podem dir més clar: això no és beneficència, això és ciutadania compromesa. Empatia. Els voluntaris treuen tants beneficis de l'experiència com els acollits. Junts constitueixen la nova conversa nacional i local.

Aquí resideix, potser, la gran diferència entre el Canadà i altres països occidentals. És la consciència que estem decidits a desenvolupar un nou concepte de pertinença, fins i tot podríem dir que d'identitat. Això no té res a veure amb el fet de ser un país gran i nou. Més aviat significa que veiem la complexitat social com una força positiva i construïm una idea de ciutadania que no és religiosa ni racial, que nega diferències ètniques i de fe.

La immigració ens canvia a tots i això és bo.

Desenes de milers de sud-coreans demanen presó per a Park

SEÜL Redacció i agències

L'endemà de la destitució per corrupció de la presidenta Park Geun-hye, Corea del Sud va quedar immersa en un caos que deixa ben clar la forta divisió que viu el país. Park no va aparèixer ni per atiar ni apaivagar els ànims. I al carrer continuaven les mobilitzacions massives de partidaris i opositors, algunes de tan violentes que ja han costat la vida a tres manifestants.

La concentració més important es va produir al centre de Seül, on desenes de milers de persones

amb pancartes celebraven la destitució de la presidenta i demanaven la seva entrada immediata a la presó.

No gaire lluny, els partidaris de Park van ocupar una gran zona verda. Enarborant banderes nacionals i molts amb uniformes militars, cridaven consignes a favor de la "resistència" davant d'aquest "assassinat polític".

A les mobilitzacions precedents, divendres i dissabte a la matinada, els enfrontaments entre els partidaris de Park i la policia van ser molt violents. Hi va haver dos morts i dotzenes de ferits –un dels

més greus va morir després a l'hospital–, per la qual cosa el dispositiu policial ahir va ser molt més gran: gairebé 20.000 efectius i centenars de vehicles es van mobilitzar per separar i mantenir controlades les dues manifestacions.

No es tenen notícies de Park. No se l'ha vist ni sentit des que el Tribunal Constitucional va confirmar divendres la seva destitució. Els seus col·laboradors van confirmar que encara no ha deixat la Casa Blava, la residència oficial de la presidència. Van aduir que necessitaven més temps per preparar la tornada a l'habitatge que Park té a Seül.

Els contraris a Park havien fet de les espelmes que encenien en les protestes nocturnes la seva senya d'identitat. Ahir cridaven entusiasmat: "Les espelmes han guanyat", mentre iniciaven una marxa per la principal avinguda que condueix cap al palau presidencial. La policia va barrar

el pas i no hi va haver aldarulls.

La decisió del Constitucional podria posar punt final a la carrera política de Park, assetjada pels casos de corrupció que han esquitxat el govern i les protestes constants durant mesos. El cas havia passat a mans judicials després que el Par-

L'expresidenta s'atrinxera a la Casa Blava en espera de veure el pes dels seus partidaris al carrer

lament ja votés a favor de la destitució al desembre. És la primera líder destituïda des que Corea del Sud va recuperar la democràcia a finals dels anys vuitanta. En teoria ara s'han de convocar eleccions abans de seixanta dies per elegir el nou president. L'expresidenta, ja

sense immunitat, pot enfrontar-se a una pena de presó.

Tot i això, alguns analistes veuen en el silenci de Park una tàctica. Intenta guanyar popularitat gràcies a la repressió dels seus seguidors. Els seus partidaris són sobretot els votants de més edat que enyoren l'època de quan governava el seu pare, el dictador Park Chung-hee, i el país va viure un ràpid creixement econòmic. Aquests partidaris veuen en la filla de Park una màrtir dels poders fàctics, com els pares, que van morir cadascun en diferents atemptats.

"Resistint a la Casa Blava, Park deixa clar que no accepta l'ordre judicial –explicava Yul Shin, professor de la universitat de Seül–. S'espera a veure quanta gent treuen al carrer els seus seguidors". L'incert moment polític, amb Corea del Nord i la Xina, amenaçadors, és el pitjor per a un buit de poder a Seül. Això també pot jugar a favor de Park. ●